

Vrchní soud
v Praze

ORIGINAL

KRAJSKÝ SOUD
V PRAZE

7 To 127/2004

Došlo

dne:

- 3 - 12 - 2004

112 pp + 2 x 4 pp + 8 pp + 11 usn vs + 3 přílohy

U s n e s e n í

Vrchní soud v Praze projednal ve veřejném zasedání konaném dne 23. listopadu 2004 odvolání obžalovaného P. Z. nar. proti rozsudku Krajského soudu v Praze ze dne 1. 7. 2004 sp. zn. 2 T 11/2004 a rozhodl **t a k t o :**

Podle § 256 tr. ř. se odvolání obžalovaného P. Z. **z a m í t á .**

O d ů v o d n ě n í

Napadeným rozsudkem byl obžalovaný P. Z. uznán vinným trestným činem vraždy podle § 219 odst. 1, odst. 2 písm. c), h) tr. zák. jako zvlášť nebezpečný recidivista podle § 41 odst. 1 tr. zák., kterého se dle skutkových zjištění krajského soudu dopustil tak, že „v obci C. ul. N. K. č. , okres Kolín, v přesněji nezjištěné době v noci z 10. října na 11. října 2003, v úmyslu usmrtit poškozenou K. Š. , nar. , a zmocnit se peněz a cenných věcí z jejího majetku, vnikl násilím do domu jmenované, nezjištěným způsobem jí usmrtil a z jejího majetku na místě odcizil dámské hodinky s řetízkem v hodnotě 200,-Kč, dámský prsten v hodnotě 1.200,-Kč, dva řetízky v hodnotě 1.400,-Kč a finanční hotovost ve výši nejméně 3.000,-Kč, a tohoto trestného činu se dopustil přesto, že byl rozsudkem Okresního soudu v Kolíně ze dne 14. 9. 1988, sp. zn. 1 T 127/88 ve spojení s usnesením Krajského soudu v Praze ze dne 23. 11. 1998 sp. zn. 8 To 545/88, mimo jiné odsouzen pro trestný čin loupeže podle § 234 odst. 1 tr. zák. k trestu odnětí svobody v trvání sedmi roků, z jehož výkonu byl podmíněně propuštěn usnesením Okresního soudu v Jičíně ze dne 18. 9. 1990 sp. zn. Pp 816/90, na zkušební dobu v trvání tří roků a poté byl odsouzen rozsudkem Krajského soudu v Praze ze dne 21. 10. 1993 sp. zn. 4 T 50/93 pro pokus trestného činu vraždy podle § 8 odst. 1 k § 219 odst. 1, odst. 2 písm. f) tr. zák. k trestu odnětí svobody v trvání dvanácti let, z jehož výkonu byl podmíněně propuštěn usnesením Okresního soudu v Jablonci nad Nisou ze dne 6. 5. 2003 sp. zn. Pp 53/2003“.

Za uvedený trestný čin mu byl podle § 219 odst. 2 tr. zák., za použití § 29 odst. 3 a § 42 odst. 1 tr. zák. uložen výjimečný trest odnětí svobody na doživotí.

Pro výkon trestu byl zařazen podle § 39a odst. 2 písm. d) tr. zák. do věznice se zvýšenou ostrahou.

Proti rozsudku podal obžalovaný v zákonné lhůtě odvolání do výroku o vině i o trestu. Podstatou jeho odvolacích námitek je tvrzení, že se zažalovaného jednání nedopustil, důkazy svědčící proti němu byly někým zmanipulovány, aby svědčily proti němu. Soudu prvního stupně vytýká, že nebyly provedeny všechny potřebné důkazy, zejména nebyla nalezena poškozená a nebylo zjištěno, co se s ní stalo. Nebylo prověřeno její oznámení z 8. 10. 2003, kdy na ní někdo zvonil a skrýval se u ní na zahradě. Soud se ani nevypořádal s tím (jestliže dospěl k závěru, že to byl obžalovaný, který poškozenou usmrtil a její tělo ukryl), jak mohl bez použití dopravního prostředku tělo poškozené ukrýt tak dobře, že nebylo ani po provedených speciálních pátráních nalezeno. Poukazuje také na výpovědi manželů H. [REDACTED], že viděli jet poškozenou na kole dne 11. 10. 2003 a rovněž je dle něj nepodložený závěr o finanční motivaci trestného činu, neboť byl zaměstnán a v době činu měl před výplatou. Navrhuje, aby odvolací soud napadený rozsudek zrušil a obžaloby jej zprostil, nebo aby věc vrátil krajskému soudu k novému rozhodnutí.

Vrchní soud v Praze přezkoumal podle § 254 odst. 1, odst. 3 tr. ř. zákonnost a odůvodněnost všech výroků rozsudku, proti nimž bylo podáno odvolání, i správnost postupu řízení, které jim předcházelo, a to z hlediska vytýkaných vad, a dospěl k následujícím závěrům.

Řízení předcházející vydání napadeného rozsudku bylo provedeno v souladu se zákonem a nebyly zjištěny žádné podstatné vady, zejména ne takové, které by měly vliv na správnost a zákonnost přezkoumávaných výroků. Krajský soud postupoval při objasňování věci tak, aby byl zjištěn skutkový stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, a to v rozsahu, který byl nezbytný pro jeho rozhodnutí. Důkazy pak hodnotil podle svého vnitřního přesvědčení založeného na pečlivém uvážení všech okolností případu jednotlivě i v jejich souhrnu, takže dospěl ke správným skutkovým i právním závěrům. Na odůvodnění napadeného rozsudku lze proto zcela odkázat a na jeho podporu a k námitkám odvolatele lze dále uvést následující.

Vrchní soud je nucen především konstatovat, že na základě provedeného dokazování není o vině obžalovaného naprosto žádných pochyb. V tomto směru je zcela nerozhodné, že obžalovaný svou účast na trestném činu popírá. Ve světle provedených důkazů jde pouze o zatvrzelý, umíněný až primitivní postoj, ke kterému má sice obžalovaný právo, ale nemůže očekávat, že k němu bude přihlédnuto. Obžalovaný totiž popírá zcela nesporné, evidentní skutečnosti, aniž by je alespoň přijatelným způsobem vysvětloval. V této souvislosti je i otázkou, zda všechny usvědčující důkazy jsou pouze nepřímé, jak uvádí ve svém

odvolání. Pokud jde totiž o analýzu DNA, ta sice není přímým důkazem o tom, že obžalovaný vraždil, nicméně je přímým důkazem o tom, že se v inkriminovanou dobu (tedy v dobu, kdy poškozená byla doma a následně zmizela) na místě činu (v jejím bytě) nacházel. K tomu obžalovaný nemá žádné vysvětlení, resp. žádné věrohodné vysvětlení, vyjma zatvrzelého, hloupého a ničím nepotvrzeného prohlášení, že na místě prostě nebyl.

Stejně tak nepochybným důkazem je to, že obžalovaný následujícího dne zaplatil v restauraci část svého dluhu ve výši nejméně 3.000,-Kč, když předtím peníze evidentně neměl – viz právě výpovědi i jeho známých, kteří se s ním pohybovali po restauracích. Stejně nepochybným důkazem je dále to, že se obžalovaný následně pokoušel prodat šperky (svědku S [redacted]), které dle jejich popisu odpovídají šperkům poškozené (viz srovnání výpovědi svědkyně T [redacted] a svědka S [redacted]), a svědku Č [redacted] cennosti poškozené skutečně prodal – to je prokazováno vícero důkazy, které jsou na sobě naprosto nezávislé, bez přímého vztahu k obžalovanému. Je proto zcela vyloučeno, aby se obžalovaný stal jakousi obětí manipulace (dokonce ani on sám neuvádí, kdo by měl být jejím autorem). Shora uvedené důkazy obžalovaný nedokáže nijak vysvětlit, pouze opět zjištěné skutečnosti popírá (nikomu nic nenabízel, nic neprodával, podpisy na dvou listinách nejsou jeho). Soud prvního stupně se zejména s údajným komplotem proti obžalovanému naprosto jasně a přesvědčivě vypořádává zejména na č.l. 11 – 12 napadeného rozsudku, odvolací soud jeho argumenty shledává zcela správnými a odkazuje na ně, neboť není jeho úkolem nahrazovat činnost soudu nalézacího a znovu vysvětlovat obžalovanému, jakým myšlenkovým postupem a na základě jakých důkazů soud dospěl k uznání jeho viny.

Pokud jde o provedení potřebných důkazů, je vhodné si povšimnout, že nad rámec důkazů opatřených v přípravném řízení krajský soud nadto vyslechl svědky J [redacted] S [redacted] a V [redacted] Ch [redacted] a vyžádal si doplňující vysvětlení Kriminalistického ústavu Praha ohledně odborného vyjádření z odvětví kriminalistické genetické expertízy. Snažil se tedy věc maximálně objasnit a jestliže obžalovaný ono neprovedení všech potřebných důkazů spatřuje v tom, že nebylo nalezeno tělo poškozené, pak jde z jeho strany vzhledem k provedeným důkazům pouze o verzi jeho obhajoby, neboť na takové otázky, kde se tělo poškozené nalézá a jakým způsobem byla usmrcena, by mohl odpovědět právě toliko on. Odvolací soud pouze z opatrnosti v této souvislosti připomíná, že ve spisovém materiálu je celá řada listinných důkazů dokumentujících intenzivní pátrání po poškozené v podstatě v rámci v úvahu se naskytujících možností, avšak s negativním výsledkem.

Není ani pravdou, že by nebylo prověřováno oznámení poškozené ze dne 8. 10. 2003 ohledně neznámé osoby u ní na zahradě. Jak je ze záznamu na č.l.

318 spisu zřejmé, v uvedený den se na telefonické zavolání poškozené dostavila do jejího bydliště hlídka policie ČR, provedla kontrolu zahrady v přední i zadní části domu, kontrolu uzamčení kůlny, zkontrolovala oplocení zahrady i zadní části domu. Nikdo a žádné stopy nebyly zjištěny, poté hlídka vyčkala, až se poškozená v bytě uzamkne a odjela. Není proto zřejmé, jaké prověřování této skutečnosti má obžalovaný na mysli, vyjma toho, že dle výpovědi svědkyně Č. [REDAKCE] neměl být předmětnou osobou obžalovaný.

Pokud jde o další námitku obžalovaného, tedy údajné nevypořádání se s tím, jak mohl bez dopravního prostředku tělo poškozené ukrýt, aby nebylo nalezeno, jde o problematiku nalezení poškozené, ke které se již odvolací soud výše také částečně vyjádřil. Obžalovaný může mít námitky, jaké chce – faktem zůstává, že tělo poškozené nalezeno nebylo. Přitom bylo s naprostou jistotou zjištěno, že vzhledem ke své osobnosti (fyzicky i psychicky zdravá) se poškozená nikam nevydala, nikde se neskrývá, není hospitalizována a nebyla nalezena ani mrtvá. Skutečnosti ohledně manipulace s jejím tělem by mohl objasnit opět pouze obžalovaný, takže jeho poznámka o nevypořádání se s touto problematikou je zcela nemístná. Ostatně v tomto směru není vyloučeno prakticky nic a možnosti jsou různé – obžalovaný mohl mít spolupachatele s dopravním prostředkem, či se prostě při hledání těla poškozené na nějakou lokalitu zapomnělo nebo nebyla prohledána zcela důkladně, mohlo dojít k přehlédnutí atd. atd.

Stran výpovědí manželů H. [REDAKCE] o tom, že poškozenou viděli ještě dne 11. 10. 2003, je třeba poukázat na to, že tito svědci si nejsou jisti, že šlo o poškozenou, navíc popisují její oblečení každý rozdílně a dle výpovědi svědkyně T. [REDAKCE] poškozená takové oblečení ani neměla. Jeví se tedy zcela reálnou možnost, že se svědci spletli buď v osobě, či se s jistým časovým odstupem (byli vyslýcháni až dne 15. 4. 2004, tedy po půl roce) mohli splést ve dni, kdy poškozenou viděli – jejich výpověď by totiž např. mohla korespondovat činnosti poškozené dne 10. 10. 2003 dopoledne.

Relevantnost nelze přiznat ani další námitce obžalovaného, totiž o absenci finanční motivace ke spáchání trestného činu. Jak již bylo výše uvedeno, provedenými důkazy bylo spolehlivě prokázáno, že obžalovaný v inkriminovaném období nedostatkem peněz trpěl (svědkovi S. [REDAKCE] říkal, že potřebuje peníze, v restauraci dostával na dluh či mu útratu a zábavu platili ostatní – viz výpovědi svědků Š. [REDAKCE], R. [REDAKCE], V. [REDAKCE], U. [REDAKCE], K. [REDAKCE]), a výdělky v zaměstnání (kde byl v pracovním poměru ostatně od 24. 9. 2003) nebyly vysoké.

Stručně řečeno, bylo jednoznačně zjištěno, že obžalovaný se v době, kdy došlo ke zmizení poškozené, nacházel v jejím bytě, bylo jednoznačně zjištěno,

že vůči ní použil násilí (stav bytu při ohledání, krev poškozené) a bylo jednoznačně zjištěno, že následně disponoval jejími cennostmi. Všechny tyto skutečnosti ve srovnání s naprosto nicotnou obhajobou obžalovaného a v porovnání s ostatními důkazy a skutečnostmi dovolují učinit jednoznačný závěr, totiž že to byl obžalovaný, kdo násilím vnikl do bytu poškozené, použil vůči poškozené násilí takového stupně, které vedlo k jejímu bezžítí, a to proto, aby se zmocnil jejích věcí, a následně tělo poškozené ukryl. O těchto skutkových zjištěních není žádných pochyb.

Určitý problém by mohl nastat při úvaze o právní kvalifikaci skutku, nicméně i v tomto bodě musel dát odvolací soud soudu prvního stupně za pravdu. S ohledem na svou trestní minulost, kdy měl obžalovaný s podobným přepadením, dokonce ve stejné obci, již dvojí zkušenost, mu muselo být zřejmé, že pokud se takového činu dopustí znovu, padne podezření jednoznačně na něj, když navíc jej poškozená znala. Rozhodl se tedy nepochybně v tomto směru neriskovat a postupovat tak, aby jej poškozená již usvědčit nemohla. Kvalifikace trestného činu vraždy (a nikoli pouze jen např. trestného činu loupeže podle § 234 odst. 1, odst. 3 tr. zák.) je proto zcela namístě.

S ohledem na dvě předcházející odsouzení krajský soud nepochybil, jestliže kvalifikoval jednání obžalovaného podle § 219 odst. 1, odst. 2 písm. c), h) tr. zák., spáchané zvláště nebezpečným recidivistou ve smyslu § 41 odst. 1 tr. zák.

I úvaze o trestu je nutno přisvědčit. Obžalovaný byl několikrát odsouzen, v době podmíněného propuštění se vždy dopustil ještě závažnějšího jednání. Naposledy byl podmíněně propuštěn dne 6. 5. 2003 se zkušební dobou v trvání pěti roků, a to po dlouhodobém výkonu trestu, přesto se již dne 10., resp. 11. 10. 2003 dopouští dalšího zavrženíhodného trestného činu. Dle znaleckého posudku z oboru psychiatrie a psychologie je prognóza resocializace obžalovaného extrémně nepříznivá, protože je u něj trvale přítomna porucha osobnosti dissociálního typu, trestná činnost začíná velmi záhy, intervaly recidivy jsou krátké a recidiva je intenzivní. V této souvislosti považuje odvolací soud za nutné prohlásit, že znalecký posudek z právě zmiňovaných oborů se mu jeví jako zcela konstantní, znalci navíc měli k dispozici předcházející materiály ohledně psychiky obžalovaného. Naprosto tak není nutné vypracovávat nový či revizní znalecký posudek.

Jestliže za uvedených podmínek dospěl krajský soud k závěru o nutnosti uložit obžalovanému ve smyslu § 29 odst. 3 tr. zák. trest výjimečný, a to trest odnětí svobody na doživotí, pak nepochybil. Obžalovaný opakovaně prokázal, že se napravit nemíní, jeho útoky vůči lidskému životu jsou stále nebezpečnější a bezohlednější, a obžalovaný je naprosto nedotčen jakoukoli sebekritikou –

naopak, všechna závažná protispolečenská jednání, kterých se dopustil, vehementně popírá, byť je pokaždé vcelku jednoznačně usvědčován (v předcházejícím případě jej poškozená Válová bez pochybností jako pachatele označila). Takové osoby je nutné natrvalo, resp. na rozhodně velmi dlouhou dobu z běžného společenského života vyloučit a eliminovat tak možnost dalšího protispolečenského jednání.

Protože i zařazení obžalovaného pro výkon trestu do věznice se zvýšenou ostrahou odpovídá zákonu, bylo odvolání jako nedůvodné podle § 256 tr. ř. zamítnuto.

P o u ě n í : Proti tomuto rozhodnutí lze podat dovolání do dvou měsíců od jeho doručení u Krajského soudu v Praze. Nejvyšší státní zástupce je může podat pro nesprávnost kteréhokoliv výroku, a to ve prospěch i v neprospěch obviněného, obviněný pro nesprávnost výroku, který se ho bezprostředně dotýká. Obviněný může dovolání podat pouze prostřednictvím obhájce, jinak se takové podání nepovažuje za dovolání, byť bylo takto označeno. Nutný obsah dovolání je vymezen v § 265f tr. ř. O dovolání rozhoduje Nejvyšší soud ČR v Brně.

V Praze dne 23. listopadu 2004

Předsedkyně senátu:
JUDr. Jaroslava Maternová

Vypracoval:
JUDr. Michal Hodoušek